

בע"ה
 יושר ואמת, שכבה צעירה
 שיעור 6, מתבוננים ובוניים, משחקים ביושר
 מפתח הלב מתוך אמונה, המנהל לחינוך דתי

6. משחקים ביושר

מתבוננים ובוניים

שכבה צעירה

הרציונאל:

למשחק יתרונות רבים, הן בשיפור תכונות אישיות כגון פיתוח חשיבה, זריזות ושליטה עצמית, והן בתכונות חברתיות כמו עזרה לחבר, אחריות ואמון. באמצעות המשחק אפשר להתכונן לחיים, ללמוד משמעת עצמית, ללמוד לכבד את החברים ועוד, אך כל זה בתנאי שהמשחק שומר על כללי המשחק (על פי הרב שלמה אבינר, "החינוך הטבעי", בית אל, תשנ"ב). בעזרת המשחק נבנה הדימוי העצמי של הילד, והניצחון במשחק הוא עניין מרכזי ביותר בעיניו. מסיבה זו יש ילדים המתקשים להפסיד בכבוד ולהבין כי ההפסד לא גרע מאומה מאישיותם. בשיעור זה נבין את ההכרח ואת החשיבות של מידת ההגינות בשעת המשחק, נכיר את ההתמודדויות בנושא ונשבח את המשחקים ביושר.

המטרות:

- התלמידים יפתחו מודעות לפיתוי להיגרר אחרי הדחף לנצח גם באמצעים פסולים.
- התלמידים יפתחו מודעות למשחק ביושר.
- התלמידים יבינו כי ערך היושר גדול מערך הניצחון.

ההכנות הנדרשות:

- יש לצלם את הכרזה שבאולם הספורט (נספח 1) כמספר הקבוצות ופעם אחת בהגדלה.
- יש להכין את כרטיסי "משחקים ביושר" (נספח 2) לפעילות.
- יש להביא את ציוד המשחקים לשלב א'.
- יש לצלם את "תעודת היושר" (נספח 3) כמספר הקבוצות.

מבנה השיעור:

- פתיחה: המשחק של יעל (מליאה)
- שלב א': אצלנו בחצר ובכל מקום אחר (מליאה / זוגות)
- שלב ב': משחקים ביושר (קבוצות)
- סיכום: מעודדים בתעודה ובכרזות (מליאה / קבוצות)

מהלך השיעור

שלב א': המשחק של יעל (מליאה)

- נקריא בפני התלמידים את השיר הבא:

בע"ה
יושר ואמת, שכבה צעירה
שיעור 6, מתבוננים ובוניים, משחקים ביושר
מפתח הלב מתוך אמונה, המנהל לחינוך דתי

יעל משחקת בחבל:

המשיכי את! גלגלי עוד גלגול!
כי רותי גלגלה חזק מדי,
ואת גלגלת חלש מדי
ולכן נפסלתי ודי!"

ושוב יעל האלופה
קופצת עד מאה בשיא התנופה,
בחבל קופצת בלי להתבלבל
ואת החבל אינה צריכה לגלגל...

כך עוברת לה עוד הפסקה
ובסופה יעל אומרת כמעט בצעקה:
"אני הכי טובה בכיתה!"

יעל ילדת חן ולה שתי צמות
וכשהיא מחייכת - על פניה גומות.
אוהבת ללמוד חשבון ותורה
גם להיות חברה ולהגיש עזרה.

אבל במיוחד אוהבת יעל בכל עת
עם חברות בחבל לשחק.

כולם אומרים: "יעל אלופה
קופצת עד מאה בשיא התנופה!"
בחבל קופצת בלי להתבלבל
ולכן את החבל אינה צריכה לגלגל...

אך מה לעשות
לפעמים גם רגליה של יעל מסתבכות
והחבל מתבלבל
ומפסיק להתגלגל.
ואז אומרת לה רותי: "בואי יעל
עכשיו תורך את החבל לגלגל".
אך יעל מתעקשת: "זה לא בגללי הבלבול,
המשיכי את! גלגלי עוד גלגול!
כי נחמי גלגלה נמוך מדי,
ואת גלגלת חלש מדי
ולכן נפסלתי ודי!"

ושוב יעל האלופה
קופצת עד מאה בשיא התנופה.
בחבל קופצת בלי להתבלבל
ואת החבל אינה צריכה לגלגל...

אך מה לעשות
שוב יש בעיות.
יעל התעייפה והחבל צנח
אומרת נחמי: "החבל שלך.
תורך לגלגל, תורי לקפץ!"
אך יעל מתעקשת בלי למצמצם
"זה לא בגללי הבלבול,

בע"ה
 יושר ואמת, שכבה צעירה
 שיעור 6, מתבוננים ובונים, משחקים ביושר
 מפתח הלב מתוך אמונה, המנהל לחינוך דתי

- נשאל: האם השיר לדעתכם מציאותי או דמיוני? האם גם לכם קרה מקרה כזה?
- נאזין לתשובות אך לא נפתח דיון בנושא.
- נספר כי אתמול ראינו באולם ספורט כרזה שמשכה את תשומת לבנו וקשורה לשיר ששמענו על יעל.
- נציג בפני התלמידים את הכרזה (נספח 1).
- נשאל:
 - מה לדעתם הקשר בין השיר לכרזה?
 - מדוע לדעתכם המורה לספורט תלה את הכרזה באולם?
 - האם לדעתכם כדאי לתלות את הכרזה במקומות נוספים? היכן?
- ננהל דיון:
 - מה דעתכם על ספורטאי או על ילד שמנצחים במשחק אך התברר ששיקרו או רימו במהלך המשחק? האם יש ערך לניצחון?
 - מה דעתכם על ספורטאי או על ילד שהפסידו, אך לאורך כל המשחק נהגו ביושר? האם יש ערך להגינות? במה הוא הפסיד? במה הוא ניצח?
 - מה חשוב יותר במשחקים - הגינות או ניצחון?

שלב א': אצלנו בחצר ובכל מקום אחר (מליאה / זוגות)

- נסביר לתלמידים: הכרזה שראינו אמנם הייתה תלויה באולם ספורט, אך אפשר לתלות אותה בכל מקום: במגרש, במסדרונות בית הספר ואפילו בכיתה או בבית, משום שבכל משחק, היושר וההגינות חשובים מאוד.
- נפזר על שולחנות בכיתה ציוד או שם של אחד מהמשחקים (דג מלוח, חבל, גומי, חמש אבנים, כדורגל, קלפים).
- נחלק לכל תלמיד את אחד מכרטיסי "משחקים ביושר" (נספח 2). בכרטיס יש חלק מתמונה המתארת התנהגות ביושר באחד מהמשחקים (בסך הכול יש חמש תמונות המציגות חמישה משחקים).
- ננחה כל תלמיד למצוא את שאר התלמידים שבידם כרטיסים המתאימים לרטיס שלו, ויחד עליהם לגלות באיזה משחק מדובר. לאחר שגילו מהו המשחק הם מתיישבים בשולחן שעליו מונח המשחק.

שלב ב': משחקים ביושר (קבוצות)

- נספר לתלמידים:

במשחק כדורגל שנערך באנגליה בשנת 1997 נשרקה בעיטת עונשין לזכות השחקן רובי פאולר. השופט טעה בהחלטתו וגם השחקן ידע שלא מגיעה לו בעיטת עונשין, ולכן בעט חלש ישר לידים של השוער, בכוונה כדי לא להבקיע, כי הוא ידע שלא מגיע לקבוצתו להבקיע שער בשל טעות כזאת.

בע"ה
יושר ואמת, שכבה צעירה
שיעור 6, מתבוננים ובוניים, משחקים ביושר
מפתח הלב מתוך אמונה, המנהל לחינוך דתי

נשאל את התלמידים :

- כיצד הייתם מגיבים על כך לו היו שחקנים בקבוצתו של רובי פאולר?
- כיצד רובי פאולר היה יכול לשכנע את חבריו לקבוצה כי נהג נכון?
- מה הייתם מרגישים לו הייתם בקבוצתו של רובי פאולר והקבוצה הייתה מפסידה באותו משחק?

- נסביר לתלמידים: בעוד מספר דקות נשחק בקבוצה. כל קבוצה תשחק במשחק שונה. נשתדל לשחק בהגינות וביושר. בשעת המשחק על כל תלמיד לשים לב למצבים שבהם הקבוצה או היחידים נוהגים בהגינות.
- ניתן זמן לשחק. בתום המשחק נבקש מהתלמידים לשוחח ביניהם על מהלך המשחק ועל המקרים שבהם נהגו בהגינות אף שיכלו לשקר.
- נבקש מכל קבוצה לכתוב "תעודת הגינות" (נספח 3) על מהלך המשחק. נרכז את כל התעודות אצלנו.

סיכום: מעודדים בתעודה ובכרזות (מליאה / קבוצות)

- נקריא את הכתוב בתעודות ונעניק אותן לקבוצות.
- נחלק לקבוצות את כללי ההתנהגות (נספח 1) ונקצה זמן לתלמידים לקשט, להדביק את תמונת הקומיקס שהתקבלה בקבוצתם ולתלות ברחבי בית הספר.

נספח 1: הכרזה שבאולם הספורט

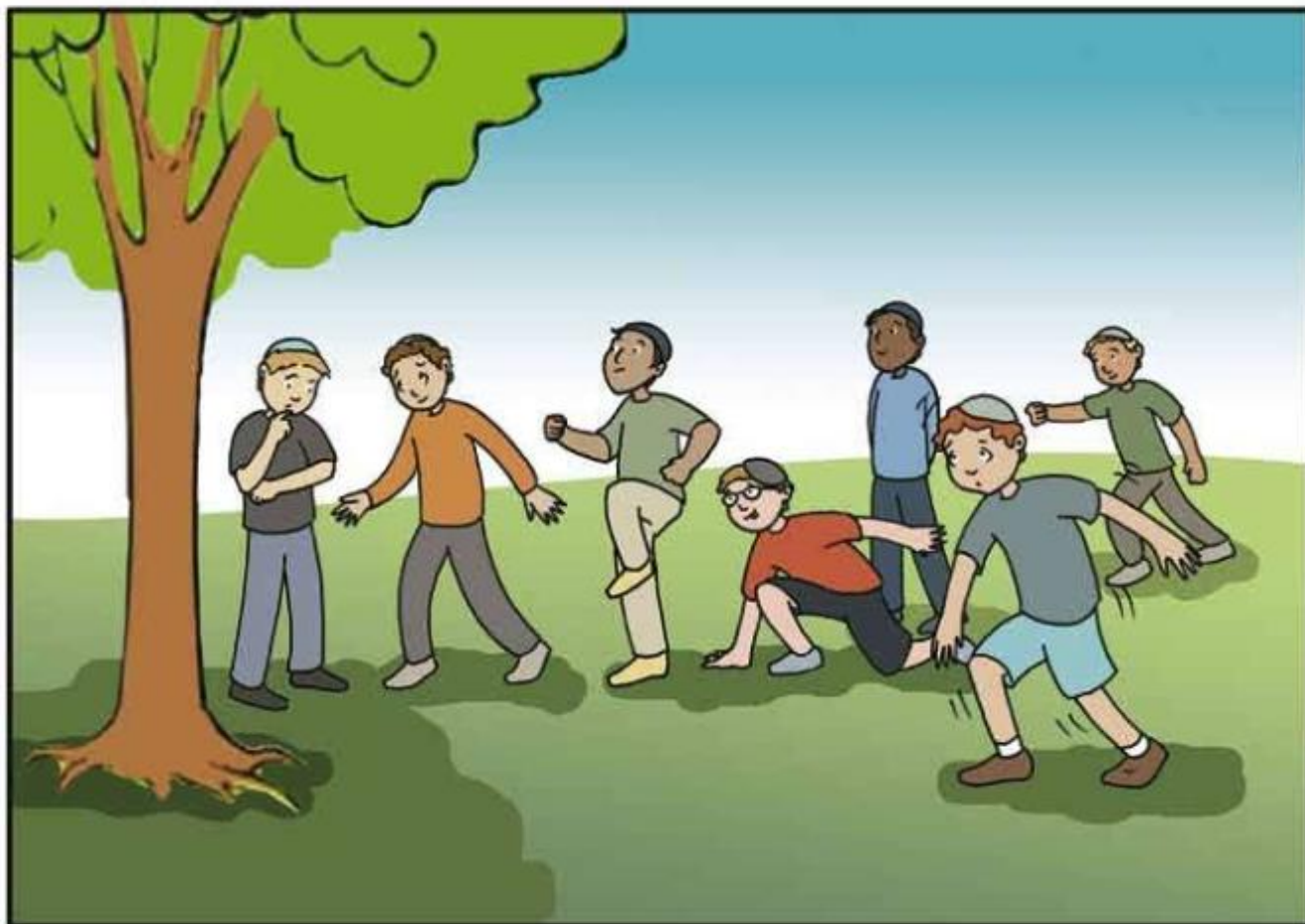
כללי התנהגות

- 1 שחקן בהגינות ומתוך הנאה, תוך השקעת מיטב המאמצים להשגת תוצאה טובה.
- 2 הקפד על שמירת חקי המשחק.
- 3 הפנע תמיד מהתנהגות שקרית אם אחרים לא רואים זאת.
- 4 אל תגדר אחרים הדחף לנצח בכל מחיר אם באמצעים פסולים.
- 5 שחקן ביושר ובהגינות וכבד את היריב.
- 6 יהיה צנוע בעת נצחון, והתנהג בצורה מכבדת בעת הפסד - הודה ביתרון יריבך וברך אותו על כך.

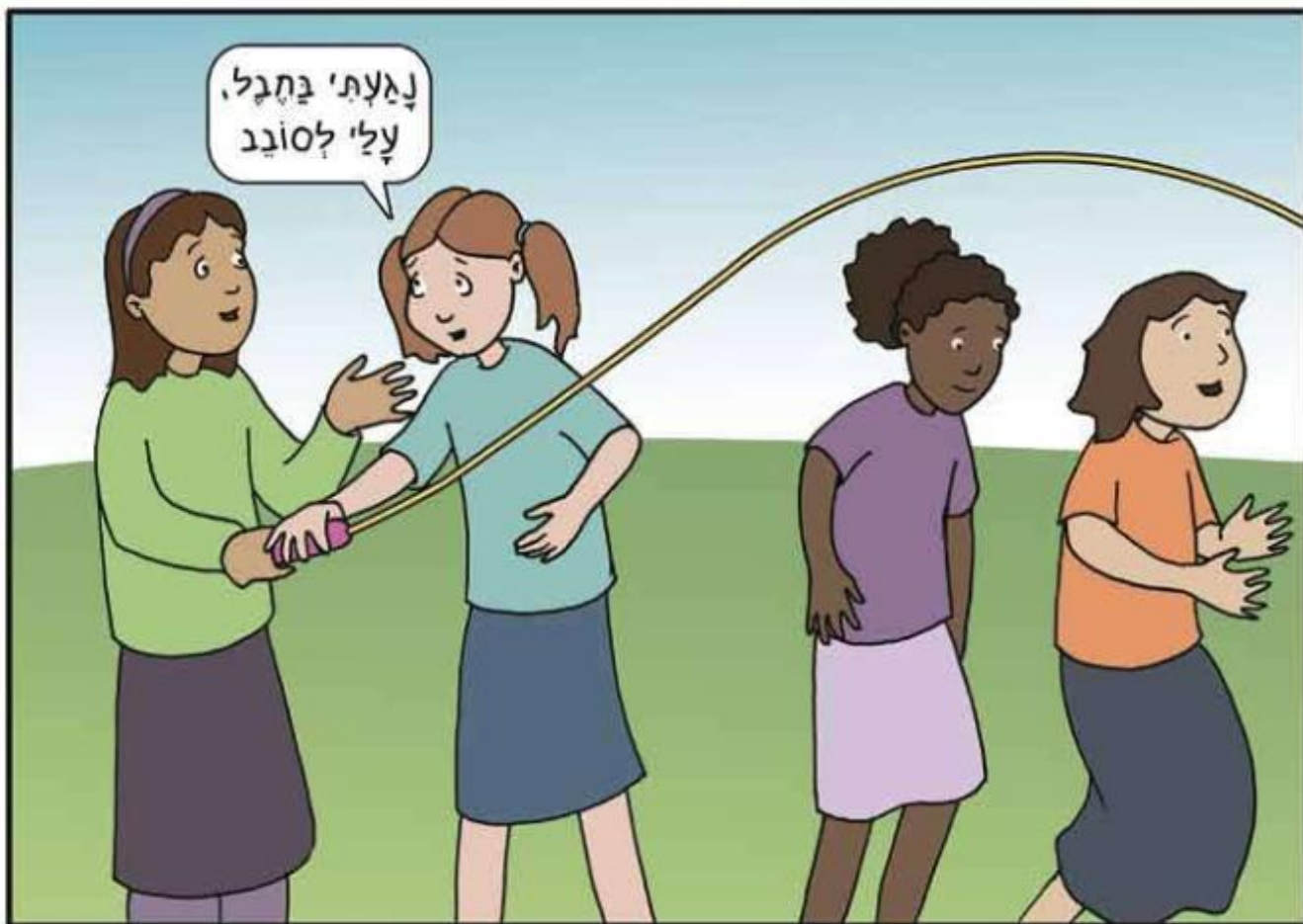
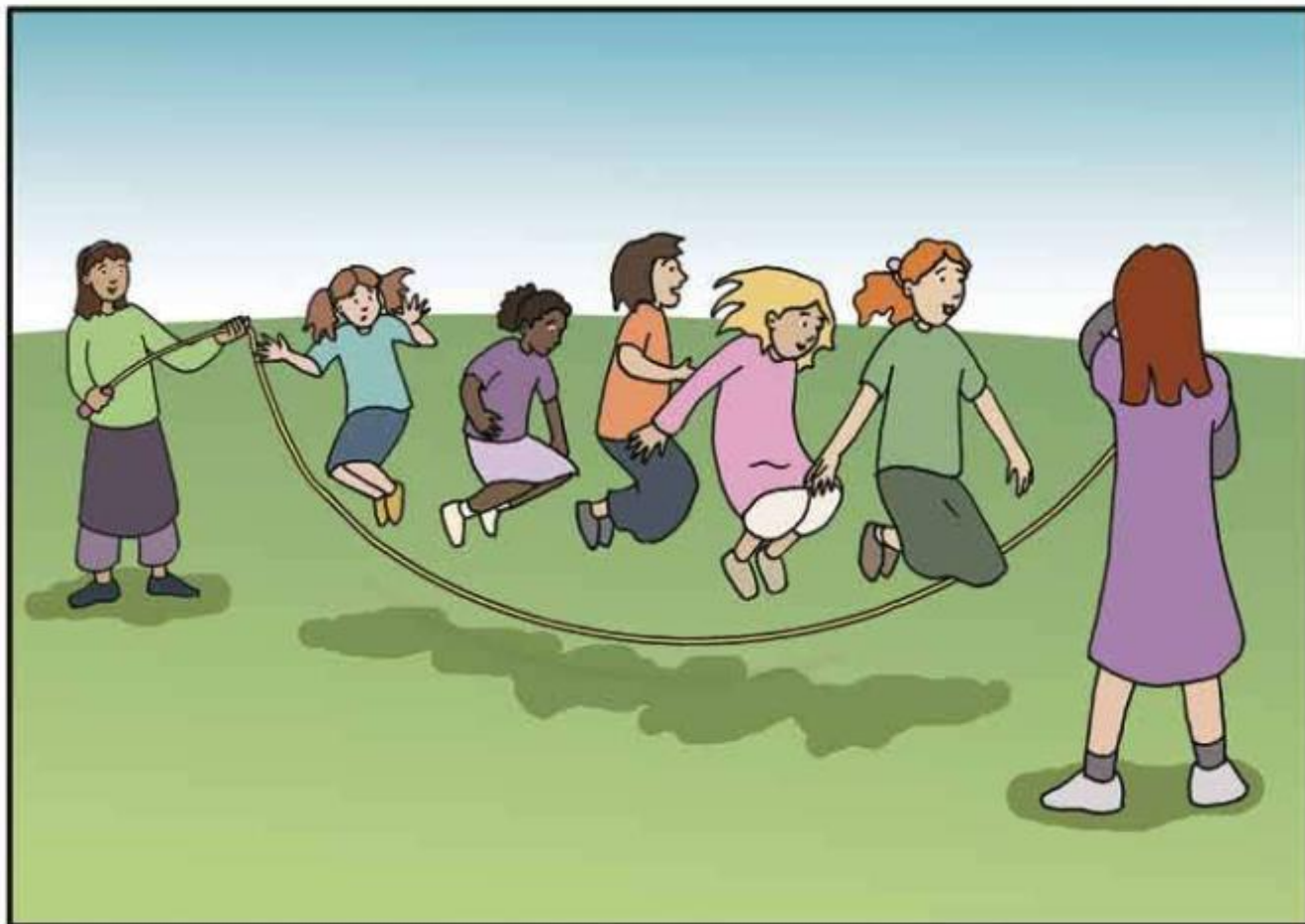
נספח 2: משחקים ביושר

למורה: יש לגזור את הכרטיסים לחלקים - כמספר התלמידים שבקבוצה

נספח 2: משחקים ביושר

למורה: יש לגזור את הכרטיס לחלקים - כמספר התלמידים שבקבוצה

נספח 2: משחקים ביושר

למורה: יש לגזור את הכרטיס לחלקים - כמספר התלמידים שבקבוצה

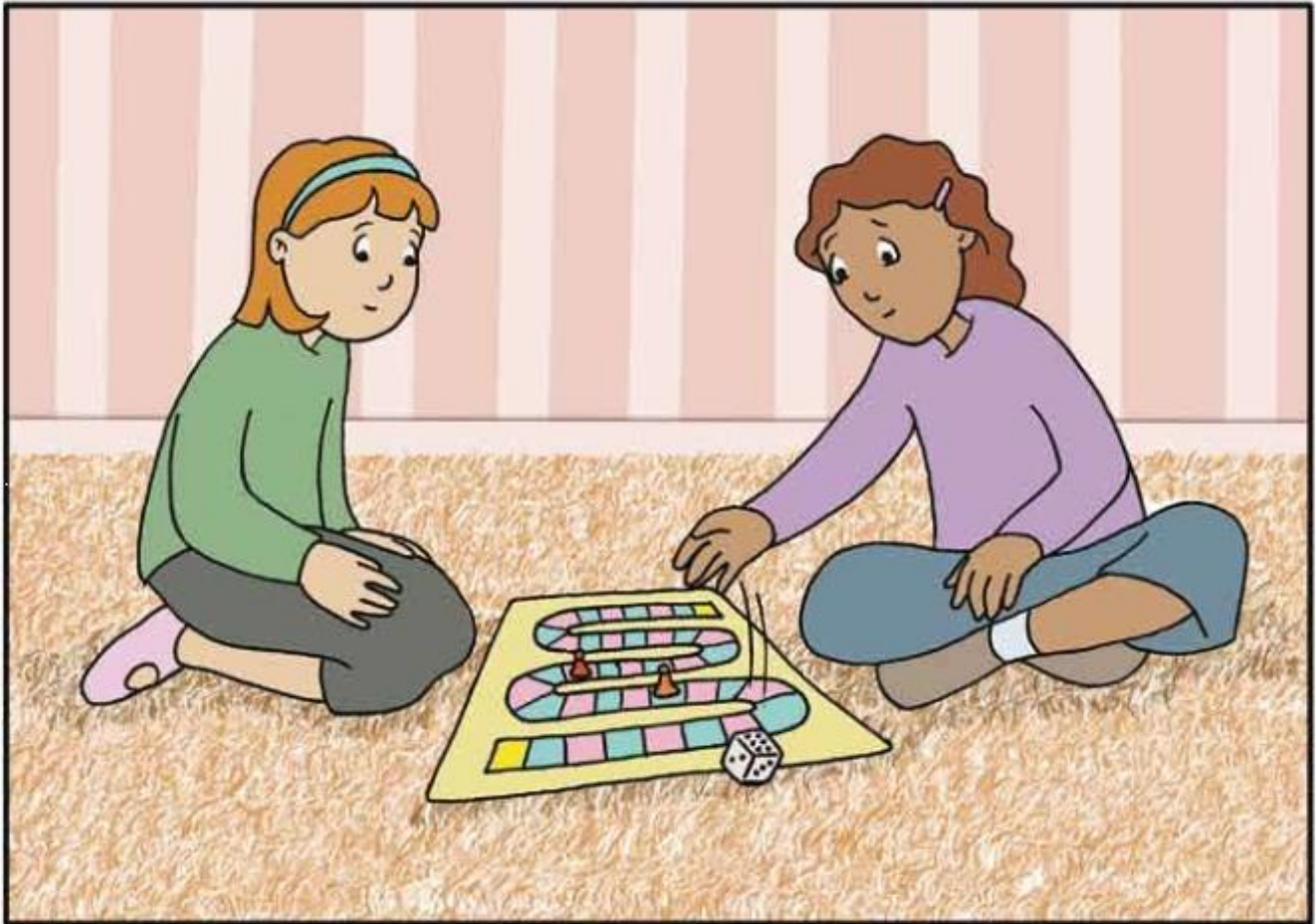
נספח 2: משחקים ביושר

למורה: יש לגזור את הכרטיסים לחלקים - כמספר התלמידים שבקבוצה

נספח 2: משחקים ביושר

למורה: יש לגזור את הכרטיס לחלקים - כמספר התלמידים שבקבוצה

בע"ה
 יושר ואמת, שכבה צעירה
 שיעור 6, מתבוננים ובונים, משחקים ביושר
 מפתח הלב מתוך אמונה, המנהל לחינוך דתי

נספח 3 – תעודת היושר :

**וזאת לתעודה כי
 קבוצת התלמידים**

שחקו ב_____ (תאריך)

במשחק _____ (שם המשחק)

התלמידים שחקו באופן הוגן ושמרו על
 כללי הישר לאורך כל המשחק

לדגמה:

עלו והצליחו!

